

wina fabja nestreipulo. Sehlas graudini friht sowā weetā. Gaischā faule ar saweem dīshwudoridameem stareem los apspihd. Wifa daba israhdahs it kā burwigā rihta jaukumā gresnota un gaiss schim uszichtigam sehjejam pafneeds labas zeribas; wisch sin, ka wina darbs isdoees. — Schahda meeriga istureschanahs der ori skolotajam, ja wina fuhrain darbam bus labus aukus nest. Naw nelaš nepatiklamats, neka kahdā slola ee-eet, surā nefahda kreetna rihziba ne-walda; naw nelaš nepeenehmigaki, neka tahdu skolotaju usskatit, kas sawu darba-lauku, us labo un kreiso puši gro-sidamees, weenumehr apfolo, ta kā skolnekeem schis stai-gaoschais skolas-meistars, pastahwoschi, arween zita laktā jauskata; naw nelaš nemihligaki, nelaš us tahdu skolotaju noskatee, kura nemeerigais gars pahrleegā kusteschanā parahdahs. Wisadā wihsē naw patiklami klah tūt tur, kui tahds wihrs mahza, kas par katu nepareisu atbildi, par katu skolneka lehno vokuteschanos tuhlin top bahrgs. Ibi fot, skolotajs bes meerigas istureschanahs ir tikai meerā trauzetajs sawā klasē. Meeriga istureschanahs skolotajom pahr wihsahn leetahm ir wajadsiga, ja wisch grīb, ar skaidru, fakahrtotu un pazilatu garu mahzit. Ko fakahrtots gars mahzischanā nosihme, sinahs kāris, kas ta dar-boees. Kreetns pahrlats par to, kas jamohza, tikkab wēselumā kā dalas, ir pirmais pagehrejums. Kad skolotajs mahzot issuhk un tam ar dauds puhlineem atkal pehz domu fakahrtoschanas jazihnahs, tad tas us skolnekeem isdarai. Domās nahk pehz kahrtas, derigā wirknē, zaur ko tās pee behrneim kreetnu eesvaidu padara. Ir atkal povisam sawadi, kad skolotaja gara lihdsfward ir issauks; kad kaut kahds atgadijums preeksh stundu sahkhana skolotaja sirds droshibu un meeru issauzis un atnehmis, kad pascham fewi jawaiza: „kas beidsot issahks? ko isdarishu?“ Schee bailee-gee jautajumi usmabzahs jo wairak eesahzejem, kui pimo reis dodahs klasē, kura 60—70 skolneki, fastahwoschi is bagateem un nabageem, weseleem un wahseem, apdahwina-teem un nespēhzigem, uszichtigeem un suhtreem, usmoni-geem un nefahrtigeem, droshiem un bailigeem, labi un slikti audzinatēm atrodahs, kuras wixam, weenu ta kā otru, mahzibā un kreetnu gara iskopshana us preekshu ja-wada. Uz wina ir wifas draudses waj pagasta azis gree-stas, wisch jau fajuht un nomana usflaweschanas un nosmahdeschanas, ko wezaki un peederoschās waldbas tam pēschķies. Zik loti wajadsigs sche meerigas prahis, lai rahmi un bes bailem, ar labu apdomu un droshu sirdi pee sawa gruhta dorba stahtees waretu. Meeriga isture-schanahs skolotajam ari wehl zitas leetas dehl ir wajadsiga. Daschs suhdsahs par skolneku neusmanibu, nemeeribu un nepalklausbū; maldahs schā un ta, labaku kahrtibū sagah-dat un dušmojohs pahrleku; bet tatschu ihstais eemeslis pee wifas schis nelahdsibas, ir skolotajs pats. Meeribu war tikai tas gahdat, kam pascham meerigas prahis. Daschs laba skolotajs no rihta klasē ee-ejot, tanī atrasdams warbut kahdu nefahrtibū waj zitu nepatiklhanu preekshā, tuhlin sahf dušmotees waj fodu turet, un tad tik wehl no-tura lubghchanu. Bet wifa svehiiba tad jau suduse. Sa-karhis wisch usfahl mahzibas stundu, stāgā ahtreem so-keem pa klasī apkahrt. Tatschu negrib un negrib nelaš weiktees. Wixam aiz muguras mostahs pee skolnekeem launuma parahdijumi, weens otram sagshus pamahi. Zour rotu un kahju zilashanu un daschadu kusteschanos tee rauga sawus saweibtos gihmju apslejpt. Meeriga buschana waretu katra skolneka nefahrtigo usweschanas it labi no-manit. Nopeetnis wahrdi, mehreni stingra istureschanahs, kahrtodams azumirkli, tad behrnus nowalditu peenohzīgās robeschās. Bet fakarveschanahs un nemeerigais prahis is-nihzina droshibu un sirdibu, ta kā nespēhi wairs skolneku peenahzigi usluhkot un azis naturet. Pebz aistezejuscha-s stundas tahds skolotajs noguris un apnizis atgreshahs sawā hīshwolk. — Skolotaja nemeeriga istureschanahs ir wehjsch, kas iskaitatos sehlas graudinās aisker un pa malu malahm išgaissina. Ja skolotajs ir pawirshīgs un domās issauks, tad tahdi paschi ir ari wina skolneki. Ir loti labpatiklami tahdā slola ee-eet, kui meeriba walda, kui wifā eet sawu kahrtigu zelu. Skolotajs stahw, jeb fehsh sawā weetā, droshs, laipnīgs un nopeetnis. Wifā azis us wixa lubkojohs. Ar kahrigem azumirkleem un lehneem dwoschās wilzeeneem, top wina wahrdi uszamti. Skolo-tajam sehdu modribu nomanot, ari wixa pascha gors top modrigals, ta kā wina azis goishali noluhkojohs us behrnu pulsina, kas wina preekshā, ta kā wina sirds un prahis jo wairak peekerahs ihstai leetai. —

Bet eelsch kà pastahw yee skolotaja meeriga istureschahnahs? — Wispirns schi meeriba nawi wis meklejama sliktumä, jeb kà to zitadi waretu dehwet. Newis tahdam buñ but skolotajam, kam latra gara peespeeschahnahs, latra ruhpiba yee mahzishanaas, latras preelschä nahlofschä lawellis, isspeesch waimanäs. Skolotajan nebüs buñ tohdam, las

jau rihta agrumā ar eelschligu pretzihnu skolos istabā ee-eret, kas pehz satras stundas beigahm ilgojahs, kas wokārā sawas durwiß flehds, pee fewis fazidamis: „Nu paldees Deewam, esmu atkal no teem nebehndneem wakā!“ Tik wehl preekschā stahwoschēe pahrraudsifchanas darbi pee skolneku ißstrahdajumeem, winu dauds mas atgahdina, kas tas behrneem skolotajs. Shahda skolotaja meeriba, ir gara nahwes meeriba. — Tahlaku, skolotaja meeriba ari nepastahw wiß wina aufstā un eedomata augustā — no skolneku dshwes atschkirigā — istureschanā. Skolotojam wa-jaga is muhschigoħs pateesibas pilnibas, dasħadu atsħiħchanu behrneem peerwest un tos us tikumibas zela wadit. Schäfinā ir wina fawwem skolnekeem japharahda firðs, kas pilna pasemibas un pateesigas mihlestibas. Winam jamah-zahs, us katu behrna prahha darbosħanōs un us katu wina kustefchanos, ar fewiċħlu mihlestibu noluhkotees. Skolotaja meeribai pee mahżiſchanas wa-jaga pa dakai but redsamai, pee wina drofħas, ahrigas istureschanahs. Winam ħingri japecurahs pee nolikta fahrtibas wiſadā finā, un tifki tad wijsch war no taħs nogreestees, kad mahżiſchanu vajjix rihziba to praf. Pee skolotaja behrni wekk-le wiſadas atsħiħchanas, labas gudribas, finasħanas un tiku-mibas pilnumu. Taħeħl skolotojam jaſargħajhs, fho jaunk idealu zaur jeblakħdu nepeelkohjigu u swesħchanas, pee behr-neem isniżzinat. Ta wijsch panahk ari bes wahrdeem, iż-zaur derig preekschibmi to, ka behrni wiħam dsenahs yakal. — Zaur peenahzigu, drofħu un flaidru isturesħchanas, wijsch aistoupa dauds leeku wahħdu, dauds pahrraħ-sħanu un fodishħanu.

Daudi wairak skolotojam wa-jaga fewi eelschligi pahrrwaldit; wiħam jaħbi waldineekam par fewi paſħu un faww-garu. Wiħam ar wiſu firdi un prahha iklurā briħdi pee leetaς jaturahs. Behrnu garu us preekschā stahdosħo leetu greest, tifki tad paſpeeb, kad skolotajs pats, ar wiſu mi-hlestibu un usmanibu pee taħs dodahs. Wiħam jaſargħajhs no nedrofħibas un nepazeetibas, ir tad, kad wiħna puhlini rabbħahs but neaugħligi. Wiħam neħus likt fewi no duqmibas aixraantees, kad kahd waħja kahs behrns, wiħħa u sħoħħanu vajjix jauta fħanu tuħlin it labi nefapro, jeb ne-war tuħlin wa-jadsgo atbidi dot. Jo wairak skolotojam jaħrauga, eelsch behrna fnausdamahs domas, ar mihlestibu un laipnibu modinat un pee deenās gaismas wilkt. Repozee-tiġi darbojohs alaqi tee paſħi mihligi, godakħbriggi zihni-taji, kuipee pahrbaudisħanahm, jeb effameneem un skolu pahrluħkofħanahm, għid spostu panahkunis usrahbit, kas us to mas noluhkojħs, ka behrnu weħla ksejjed dshwes u sħewumi top weżinati. — Skolotajs preeksch mahżiſchanas wa-jadsgo meeribu panahk ari zaur to, kad tas wiſur, kura ween wijsch parahdahs, sin fuwabdi un drofħi isturee. Wiħam ikreis us faww deenās darbu ruhpigi jaſagata-wojħas; vajjix nu pilnígaki zaur rakfu, jeb ari tifla klu s-pahrdomafħanā. Skolotaja mahżiſchanas darba now nelas, ko par neezigu waretu dehwet, ir pat wiſu ween kahrschā rakfisħchanas mahżiba semakajā fħekk, kas neprastu pamaqigu sagħatawosħchanas. Wiħam jaħrauga ori zik, ee-fpejhjams, islestat peediħħwo jumu mahżibas un padomi, ko dasħi eewehrojami wiħri fokħraħju fši un usglabojusħi. Taħbi wiħna darba istaba pahrwertifsees par jaħsu un patħkomu weetu, tad wijsch ikreisas ees pee faww darba apbrimnej-jees. Behrneem tad eeaudsinahs zeenigu isturesħchanas pret-skolu un mahju un daudji, labi isaudsinati zilweki, wiħam weħl vee kapa sinahs pateittees. —

Daschadas finas.

No eekſchēmes.

Rigas Latweeschu beedribas vreeskchneeks R. Kalnina
lgs, schodeen (15. novembrī) sveizingadams muhsu kreetno
tauteeti R. Waldemaru us dīsimchanas deenu, siaoja
winom, ka beedribas runaē-wihru ūpulze, eewehrojot wina
25 gadu puhlinus un dischanus ponahkumus Latweeschu
rakstneezibas un Kreevijas juhrneezibas laukā, weenbalisgi
nospreeduše, par peemiru us nahloscheem laikem, iſkahrī
wina bildi beedribas leelajā sahlē. — Ari meħð suhtam
firsnigakās laimes weħlešchanas muhsu lapoś kreetnakam
liħdsstrahdneekam un teizamam tautetim.

Widsemes landmarschals v. Bocks, kas nefen atpaka „semes wajadisibas,” aisbrauna us Peterburgu, scho waja dñbu isdarischana, wehl lihds scho laiku esot tur.

Widsemé, sà eelsch „Wald. Wehstnescha“ lasamé
pasta buschaná notikuse schahda pahrgrossiba: pasta zellsch
no Zehsim us Straupi atzelts un wina weetá eetaisits no
Ropaischeem pahr Engelariu us Straupi (44½ werslu garfsh).

Baltijas Domenu Pahrwaldes mesha nodakas galdu
prelefschneeks Mag. oec. pol. Hermans Schmidtis us pafch
luhgumu atlaists no amata.

Uro Grendes. 2. novembris 19. g. Grendes ĵens
pibos beedriba notureja ſawu ſha gado VI. ſapulži, u

furu bija atmahfuschi fahdi 21 beedri un daschi weesi. Pahrspreefchanā nahza daschi jautajumi, story kureem jo eewehrojami bij schabdi: 1) Waj nederetu massentureem ari ekfelu maschinās eegahdatees, un 2) Waj no beedribas pufes nebutu katrā gadā masa sawstarpiga laukraschojumu isskahde noturoma, vee kam labakee raschojumi ar godomatsu opbalwojami? — Par pirmo jautajumu runojot, tika ween-balsigi atshts, ka ekfelu maschinās ir katrā fainneezibā nepeeezeeschamas un tadehk nolehma: Kā tad nu schini wahjā gadā now eespehjams katram sawu ihpašchu ekfelu maschinu apgahdat, bet haribas masums us to pahrleekam spreesch, tad pagaidahm no beedribas pufes tuhlin nopehrf tahdu maschinu, un to pehz nolisitas fahrtas pret sinamu deenas algu lopigi leetat. — Otrā jautajumā fapulze issa-zija wehleschanos pehz tahdas isskahdes, zaur ko neween daschi semturi tiktu pamudinati us ruhpigaku darbibu sem-kopibas sinā, bet ari panahktu sawstarpigas sinas par labahm fehlahm un dasheem semkopibas rihkeem. Tadehk ka jautajums tik wehlā gada-laikā preefchā nahzis, otina ka now wairs eespehjams tahdu isskahdi schini gadā pil-nam isrihlot, bet tatschu butu wehlesjams, ka, ja ne wairak, tad tikai paschu beedru staryā, wehl schogad isrihlot linu un meeshu isskahdi. Gezehla komiteju is preezem lozekleem, kurei jagahda par isskahdes isrihloschanu un par jautajuma apspreefchanu, us kureem, isskahdameem raschojumeem lihds, no isskahditaja wajadligas sinas klahf preelekamas. Noh-kamu fapulzi — kā gada un gada-fwehktu fapulzi — nolisa us 7. dezembr. sch. g. plst. 1. p. „mz“

Par Dobeles pilsteefas asesoru 9. novembrī no eelsch-
leetu ministra apstiprināts barons Gustavs Lievens.

Kuldīgas pilsetas magistrata sekretārs, titulārāts
Alfons Gōbelš, uſ pascha lubgumu atlaistē no ſcha amata.

Newele. Nakti no 9. us 10. novembri ap pulksten 4 no rihta, kā „Heimath“ rālsta, notizis attentatē us „Virulaneš“ redaktoru J. Jārw. Diwi tehwirai zaur dahrsu bij eesaguschees un pee loga peedaustdamu, lubguschi, lai loischot eelschā. Kad Jārws preezehlees un prasifis, ko wehlotees, tee atbildejuschi, ka otsuhita „steidsama telegrāma.“ Tīlo durvis ahdarijis, fāremt telegrāmu, weens no tehwineem to fākehris un išwilzis laukā, kamehr otrais us winu duhris ar dunzi. Gewainosums par laimi tikai bij pawirfsħs, un Jārwa kgam zihnotees isdewahs usbreuzejam dunzi iſraut is rokahm, pēbz kam nebehdneekti aislaiduschees lapās, bet Jārwa kgs nokusis aikrita gar semi, tā ka neeeppehja teem dīshtees pakal. Waina taisni us īrds, bet tikai ahda pufħu. Dunzis bijis it jauns ar 6 żolu garu un 1 żolu platu osmeni.

Laudim wajaga mahzitees likumus wairak pascht. Scho wehleschanos issaka Tgauku laikralsts „Wirulane“ gorakā eewada rakstā, kura ewehrojamakās weetas ūtan tā: „Laudim no augstakās puses ir likumi doti un tee ir us mata peepildami, jo winu wisu preekschgalā stahw schis wißwarenais wahrdē: „Japeepilda.“ Bet likumeem un pauehlem, kuri prasa peepildishanas, wajaga but pildite-jeem skaidri pashtameem, zitadi now eespehjams winus peepildit. Bet kā nu ir ar muhsu semes likumeem, waj tee laudim deesgan pashtami? Nav, mums ja-atbild pebz yateesības. Zilweki teek gan usaudzinati, wineem mahza ari dauds wezlaiku neeku leetu, bet ar likumeem, kuri wineem japeepilda un sem kureem jadishwo, wiži nemas neteek eepashtinati. Wehrscham mahza juhgu nest un ūrgam pa wagu eet, bet zilwekeem nemahza likumus pascht, pebz kureem wineem jadishwo. Mehs gan neweh-lamees to, lai lauschu skolās sahktu walsts likumu para-grafus no galwas, kā tur mahzohs bibeles pantus, desmit bauschlus, bibeles stahstuš un Schihdu tautas fenlaiķi ceraschās; bet to drīkstetum gan wehlees, kā lauschu skolās skolenus eepashtinatu drusku ar weetigeem likumeem un pamahzitu kā tee saprotami. Un kād to pagastu skolās newaretu ispildit, tad draudschu skolās to teesham wajadsetu darit. Mehs nedriksiam un negribam fajit, kā to wajadsetu usspeest, bet mehs fakam: tas ir wajadīgs, nepeezeesħami wajadīgs. Is skolahm isnahk nahlofħee laudis, isnahk ari ihpaschi lauschu eerehdai pogastu omatur un teefas wihri u. t. t. — skolās kā nahlofħu lauschu mahzibū weetās, wajadsetu tad ari wineem drusku mahzit, kā jaſaprot likumi, pebz kureem wineem jadishwo. Weenu wajaga darit un otru neatsiħt nedaritu. Kas mehs fen-laiku behru korpēs staigajosħas Schihdu tautas likumeem un cerascham tik leelu ondu roħdam, kā fakam tos fa-

un eeražchahm it leelu godu rahoam, tu ſaylam ios ja-
weem behrneem jau no astotā dſihwibas gada ruhpigi
mahzit un mahzam libds fesch- un ſeptinxpadſmitam dſih-
wibas gadam, taſchu muuſs wajadſetu but tildauds ſapra-
ſchanaſ, fa togadejā laika un paſchi ſawas walſis ſilumus
ſawu behrnu audſinaſchonaſ weetās druffu zeenitum, fa-
tur ſawu jauno pa-audſi ar teem eepaſhiſſinatum. Par-
peemehru muhſu ſtolas ſchojā ſeetā wiſmaſaki wajadſetu
to mahzit, ſā: tajā un tajā gadā tas un tas ſilumē iſdotē;
tajā un tajā ſilumu grahmata atrodahs tahdi un tahdi
iſlumi u- t. pr. Bet tas ari nenoteel. Muhſu ſtolas ir-
no tahdahm ſeetahm gluſchi tihras, tapat tee ſeminar
ari, kurds muuſs iſmahza pagasju un draudſchu ſkolotajus.

Kad nu likumu eewehrofshanaas un eepasibshinaas finā
muhsu lausku isglitibas weetōs itin nelo nedara, tad
patē par fewi protams, ka muhsu laudis no teem liku-
meem, pebz kureem wineem jadishwo un sawas darifshanaas
jakopj, ari dauds nelo neprot. Bet kad wini likumis ne-
pasibst un nesina, kā tad wini war tos peenohzigi pildit?
Nekahdā finā. Bet likumu nepasibshana un neprashana
dara laudim bresmigu, neismehrojamu skahdi. Mehs pee-
minešim ſche par peemehru tikai tos leelos kaweklus, kā
laudim dſihwē tur jaſajuh. Tur pagasta amatu wiħreem
likumi ſwefchi. Tur pagasta dſihwei waħaga but kā tum-
ſħa maifsā jukü juħoħm, neħaħtigai un nejsaunkai; tur pa-
gasta lozekeem, ibpaſchi fainnekeem, ari no dasħadu uſ-
bruzeju puſes jazeefch dauds skahdes un netaisnibas, ko
likumu prateji pagastu omata wiħri uſ likumu paragraseem
pabalstotees akratijuschi. Ir pret bleħscheem likumu ne-
proteji pagastu amata wiħri katraeis neprot wa Jadfigi, pe-
nhzigi iſturetees, neprot wiħni pebz likumeem pahrmahbzit.
Iſwezigie bleħschi ir beeffi ari iſwezigi likumu pasineji
un dasħa laba pagasta tessa, kuras teefnieshi maß likumu
pasineji, wiħni pahrmahbzisħanaas deħi dabu juse no uſraug
teefas gareg degum.

Kad nu esan runajuschi par likumu nesinaschanu un
skahdi, kas zaur to zelohs, tad mumus japeemin ari par
likumu grahamatu truhkumu. Dauds pagastu amatu wihru
mumus stahstijuschi schehloamees; ka wini nefur newarot
dabut jaunakas likumu grahamatas, kuras esot nepeezeescham
wajadsigas. Wini tahs mellejuschi pirkli wisas grahamatu
pahdotawas, pat gubernas kanzlejā, bet wifur wineem
tizis atbildets: „Now.“ Tā tad dauds pagastu namos,
ibpaschi Ferwes opgabalā, esot tagadejo jaunako liku
mu grahamatu truhkums. Daschi tahs paleenejuschi tahli
no Widsemes un is tāhm daschus wajadsigakos paragrafus
israfstijuschi. Tā tad likumu grahamatu truhkums esot loti
leels. Tā tad pee dascheem pagastu amatu wihreem eewe
sees eeradumus, ka wini. Kad amatu peenahkuma pildishana
prasot likumu sinaschanu, cetot tad alasch pee muischneka
ka „likumu prateja“ vadoma iuhgt, ka schi jeb ta leeta
isdarama. Muischas „likumu pratejs“ wehlotees no wisas
firðs schahdus padomus dot un pamahzot, lati tahdas un
tahdas leetas bes wina vadoma neisdarot. Jo wini fanā
nesinaschanā warot kout ko padarit pret likumeem. Katriē
lasitajs war noprast, ka tahdas weetaks wifa pagasta dīshwa
ir pilnigi nefahrtibā un stahw sem muischas „likuma pr
ateja“ gribas. Bet mehs noschehlojam no firðs, ka likumu
nesinaschanā un skahdes zaur to wehl leeliski top pawairo
tas. ka likumu grahamatas laudimi tik gruhti safneedsamas
Pagastu waldem jawalda pagasti bes pagastu likumeem
tadehk ka winaas newar tos dabut.

Beidsot buju wehl kahds wahrds jaapeemin par grah
matu walodu. Pa leelai dakai muhsu likumu grahmatae
ir koti neskaidra un nepilniga walodra tulkotas. ka likumu
domas beeschi gluschi nesoprotamas un beeschi ari aplam
isteiktas un tadehk aplam faprotamas.

Wifbeidsot mehs wehl wehletoš, ka pagastu eerehdai
kam likumu grahamas rošā, ne-eeskaitoš tajās tikai waja
dsigās reisās, bet mahzitoš ari ruhpigi likumus pasibt.
Tad wini waretu sawus amata usdewumus peenahzigi un
jouki ispildit un ziteem ari labu padomu dot. Wian behrn
ari eepashtos jau pee laika ar likumeem, kas ari butu
loti derigi. Mehs pashtam kahda pagasta waldi, kure
tad, kad pagastam notika smagi usbrukumi, pehtija ruhpig
likumus, lai ar to palihdsibu waretu atginatees. U
winas pehtishanas augļi bija ihsti leeli. Wifs leelai
pagasts zaur to fajuta svehtibu, kaut gan usbruzejs pret
neeks wifus lihdsellus illeetaja un bes miteschanahs zihni
jahs. — Bet lai butu kā buhdams, no tahdeem mineteen
„muishas likumu pratejeem” lai kairis sargahs kā n
uguns. Kas šo padomu negrib klausīt, tas ir kā kuko
nis, kas is tumfas pee gaishas uguns pеesfreem un spahr
nus noswilinā. — Likumus wajago mahzitees wairak pa
sibt, zitadi muhsu likumi nekad netiks peenahzigi pilditi!

Igaunija. No Jevwes apgabala raksta „Wirulanei“
ka tur L. draudse, lohds wasankis, kusch eetot apkah
bibeles vahrdahwabams, fludinajot laudim pasaules galu
stahstidams, ka breefmigd puhkis efot jau palaists, kusef
fawu daudssaraikao giftigo mehli isleetajot un plaukschhina
jot dumpigi fawu gaxo asti, islaifot is fawas breefmiga
mutes daschä weeta wirfsemes breefmigus duhmuš un
uguni. Ta s̄his breefmigais puhkis lidinajotees sem debe
sim un pasaulei drihs buschot beigas. Tahdos negehligat
blehaq̄s bibelu wihrs stahsta mulakeem laudim katrā swēh
deenā un protot fawu stahstijumu tilk schauschaligi un iswei
zigi israhfot, ka daudsi efot jau leelās baileš un faw
baiku murgōs schleetotees jau redsot breefmigo puhki. —
Muhsu sinamajam murgu rafkitajam, — kusch welni
famōs „spehreendōs“ un zitōs muldejumōs nu jau tildaud
zildinajis, ta par to wehl geuhti faut ko teift, ja negri
jau daudsreis teifta atgremot — deretu scho sinosumi
eemehrot, jaur ko winam preefch turpmaleem murgeen
butu jauns materials un no plahnprahligeem — rebes.

Pleskawa. 8. október teesaja Pleskawas lara tees
li „Golofs” siro, padpalsawanneku baronu Ludwigi Wran-

gellu. Berons Wrangells bija apfuhsdsets, la tas fä Østro
was aprinka kara pährwaldneeks un ori fä retratu nem
fhanas komissjas ložeklis no diweem seimneekem 1400 rb
panehmis, apgalwodams, ka minetu seimneku dehli kare
deenesiä netapsjot peenemti. Ismekleschana peerahdija, t
Wrangells teesham naudu nehmis. Teesa atsin, ka ap
fuhsdsetais bes waras naudu iškrabpis un ka tam topel
waretu weeglaku fodu spreest. Apfuhsdsetam lapa zaur te
fas spreediumu wisaä fewischlaä teesibaä atnemtas, pel
kam tas aissuhtamis us Dobolskaä guberau. Barons Wrangells
ir dsimis Widseimneeks un 61 gadu wezs. Wins
peedalijahs pee Krimas kara un lapebz apdahwinats
mineta kara peeminaä medalu no 1853—1856.

Peterburgā, 15. novembri. Wakar, kā Keisarene
dīsimšanas deenā, bija sposha deewkalposhana Isaka ba-
nijā, waldibas mihru, gwardu ofizeeru un išmekletas pu-
likas slahibuschanā. Pateizibas luhgščamu īsdarija Pete-
burgas, Maskawas un Rījewas metropoliti. Wakara wīzō
teotriðs, bagati apgaismotðs, nodseedaja walstādseefmu, ka
us publikas weblejumos bija wairak reijs ja-alkahrto. N
skatotees us slapjo laiku, us eelahm bija dāndi dīshwbāa

Tautas apgaismoshanas ministerija nodomajot, šī
gadā bēs selta un ūdroba medaleem un goda raksteem par
studentu rākstu darbeem arī izdalit goda algas naudā. Tā
gribot darit Peterburgas, Maskavas, Kašanas, Odesas,
Terbatas un Warschawas universitetēs. Goda algas le-
sums nospreesīs maksas no vēstīgās universitetes konsela u-
stāhvēhs peemēhrā ar darba derīgumu.

Slepenà polizija, kà „Nuss. Wed.” sino, us generak
Grefera preefschlikumu tifshot pahrgrofita. Katram ager-
tam eepreefch bus janoleek effams. Semasà alga buscho-
1500 rubl.

Kasana. „Wald. Wehn.“ nodrukats sīrojums v
notikumēm pēc Kasanas universitētes sāksgāšanas. Tam

laſam̄: Kad 28. oktobri natureja uniwerſiteteſ konſeſtudenta Woronzawa leetā, tad pеe uniwerſiteſ ee-eja durwim ſapulzejahs 60—70 studenti, no kureem daschi po gehreja, lai prorektors toſ peelaiftu pеe konſela ſapulzeēkahtiaki nemeeri nenotika, tilai lahds bijis students i prorektora uſaizinojumu, lai studenti atſtahtu uniwerſitet atbiſdeja ſhweem wahrdeem, ta ka winu wajadjeja opzettinat. — Otrā deenā, 29. oktobri, ſapulzejahs 500—60 studenti, eelausahs, durwis uſlansdami, sahle un naturejtrolfchraintu ſapulzi. Ne prorektora, ne rektora, ne paſch profurora wahrdi nefasneeda ſawa mehrka, proti apmerinat nemeerigos jauneklus; weenigais, kas notika, bij ta ka ſapulzejuſchōs studentu ſtaits masinajahs. Tanī ſapuldiwi studenti tureja loti ſhwas runas studentam Woronzawam par labu. Vehz tam lahds fenakſ students, ka bij iſſlehgts iſ Maskawas uniwerſitetes, uſdroſchinajah wiſbeſtaunigalbōs wahrdbōs runat par kuratoru, rektoru v profeſforeem. Utlikufhee studenti fastabdiſa ſubgumia rafsi prorektoram, bes parakſteem, fur loti ſhwī iſſazija ſawu pagehrejumus: Firſowa atzefchanu no rektora amata, iſlehgta Woronzawa uſtremſchanu, studentu waj winu delgatu teefibas pеe ſtipendiju iſdalishanas u. i. t. Vehz tam ſapulze iſſchihrahs, het nospreesdama, otrā deenā atkal ſapulzees pulkſt. 11., fur galigi nobeigjt Woronzawa leet un ſpreest teefu par teem ſtudenteem, kuri raudſijufchi ai

stahvet fahrtibū.
Tānī pat deenā, pulsstēn 6 pehz pusdeenaš, sem pr
fukura wadibas notureja uniwersitētes konsela fapulzi, t
luekas laiku studenti beesshi fapulzejahā pēc uniwersitete
bet nostahditās polizijas dehk neusdroshinajahās eelauste
Baru wadoni tikai teiza draudedamī: „Schodeen muhse
mas, bet rihtā fapulzejimees un padšķīm poliziju.”

Universitētes konsels, kas grib iſdabut nemeeru zehlnaus un wadornus, nospreeda: Preelfschlasijumus pagaida ſlehgat, pee sam studenteem un zitahm personahm ſting aiflēegts, aymeklet universitetes telpas; luhtg gubernator spert wajadfigos fokus, ka universitetes ee-ejas butu aſfargatas un ſlehgatas; uſdot komisjai, fastahwoschaj iſlozefleem, leetu mifnahmij pempt iſmelleſchanā.

Pa naaks laiku universitate valika posīzijas fārdib
bet otrā rītā jau wīfas durvis bija eekrēmās no sald
teem un bij isslaista publikāzija, ka preeksīglāshumi paga
dam slehatti.

Noahrseum

Franzija. Iautas weineelu sapulje veene muise waldibas preetskilitumu, apstiprinat to no Afrikas zelotaja Braza Franzijas wahrda noslehgto lihgumi ar dascheem Koago apgabala Negru waldeneekem. Ministru preetskincels Diklerls eepreessh bij isskaidrojis, ka lihguma ispildishanai nekahdi ahtigi schehrsli nestahwot zetā. (Agrak domāja, ka warbut Anglija tam pretofesēs.)

Franzuschi awises siso, ka us lahdas no Jaun-
Hebridu salahm Kanaki sawangojuschi trihs Franzuschi
kugineelus un apehduschi. Roschors peeshme yee tam,
ka deretu ispehtit, ko tad minets kugis tur ihsti darijis un
zaur ko eenaidis iszehlees. Kad wiaam pret paſcha gribu
us Joun-Numeas wajadseis usturetees, tas pahrleezinajees,
ka Franzuschi ar tureenes eedishwotaseem dsenot wehrgu
tigofchanu, ko Frantschu teefas neween atkaujot, bet wehs
pabalstot. Roschors waiza nu, ko gan Franzuschi daritu,
kad Kanaki lahdâ laimâ nonahktu Hawre, tureenes eedish-
wotajus sawangotu un Zanzibaros sultanam pahrdotu.
Teefcham neko zitu, ka nokertos Kanakus tublin us meetas
pakahrtu. Bet ari pehdejee darijuschi to paſchu, tikai fa
kec pakahrschanas weetâ wagineekus pehz semes eeraduma
iswahrischi un wehlak apehduschi. Ja tu far manu
Kanaku, tad es ehdu tawu Franzusi!

Italija. Tautas weetneelu sapulze atklahta on
tronu runu, kueda bij fozits, ka meers esot apdroschinatē
un fa Italija zecti ispildischt starptaustiffsos libgumus.
Sapulze eezechla Farini par presidentu. Winsch jau agrab
bij schai amata un wira eezelschana apstiprina no jauna,
fa Italijas attihstiba ees, meerigi uj preelshn pa agrale
zelu.

Is trona runas, ar kuru lehnināsh Umberts atslah jis parlamentu, wehl peeminama weena weeta. Lehnināsh fāzijis, ka Italijs valsts patsīstāvība netekot trauzēto no neweenaš fāvesčas waldbās nedēļās nedēļās eelschējās jās jautajumās. Scho teikumu tulko tāi sīnā, ka neweenaš fāvesča valsts neesot eejaukušēs strībdu jautajumā par pohwesta pils eedsībītāju teesībahm prahvu sīnā. Dāschā awīses bij sīnojusčas. ka kahdas leelwalstis esot gressušchās vee Italeesħu waldbās ar pahrimetumeem par Romas teesu isturesčhanos pāsihīstamā prahwā starp weeni architektu un pahwesta pils usraugu. Minets teikumi trona runas peeminains, ka winā osīzieli apstiprinata tājau agrāk no ministru preeskīneka Depretisa dota sīnā par lehnina brahla, Genvas herzoga gaidamo apprezesčanos ar kahdu Bavarijas prinzeši.

Turzija. Turku sinojumis, ta kolera Mekā ja apstāhjees, israhdahs par nepateesu. Starptautiskā komisijā Aleksandrija (Egipte) dabujuse is Mekas no farva Egiptēscha delegata ūju, ta kolera tur mehls naštahmat.

Egipte. Par Arabi-beja prahwu tagad drihsuun gaidama nospreeschona, waj ta mas nahks teesas preeeksch waj ne. Egiptes waldiba fajehgufe, ka apwainot Arab beju deht dumpja zelschanas, neko nelihdsehs, tadeht k Arabi bejam eespehjams attaisnotees ar sultana un pasch lediwa pawehlem. Tadeht Egiptes waldiba tagad gribi peerahdit Arabi bejam wainu pee ugungsrehkleem un fleykawibahm Aleksandrijā. Apfuhdsibas rafstis it ihpaschi t pahrmetot Arabi bejam. Apfuhdsibai par yamatu ir dasch leezineeku isteifumi, kas apgalwo, ka Arabi bejs esot dewi pawehli, aisdedsinat Aleksandriju. Lisk ween fcheem leez nekeem loti mas war tizet, tadeht ka tee ir tagadeje lediwa apakshneeli un deenastneeli, kas dsenas eemanta sowa funga labpatikschano un pateesibas runashano na wisai stipri. Egipteeshu waldiba tagad esot apfuhdsibai rafstu lhdz ar aktim nofuhthiuse lordam Deserinam, tag dejam Anglu-waldineekam Egipte, lai schis Anglija wahrdā issazitu, waj deretu minetu apwainosumu del ecjahkt pret Arabi beju slaju prahwu. Bebz tam, so lord Deserins schai leeta sprediehs. Gaintes waldisha dariha

24 t h i s d e

Kr. Janim. — **Reischäds.** Suhltjums daburs un pēbz e
spebias tīkla ielctāts.

Maurinus Fahrnius. Subsu rafis derig. Baldeem

A. R. — *Eel-Muzé.* Tapat neder. Tezneet ir turpm

```
reelch "B. S." sawu spalwiru.
```

S. — R. „Peena awses daschadeem weideem“ jausgaida, t mehr tee bus kolä eweidojuſtjées, tad mögtnasim wiatus tautas raidz Nitaurenn Janiu. Achchnina gabjeena miyklai aridza j

G. D. — D. Schim brithscham abjeem „Brenzim un Schwiglin“ nepabrspehjami fehlehrstí zeká. Warbut ta iee zitadá waigá w rebb rabdstees veelikumá.

Nahdraveetim. Kā redject, Zubſu „Raibā gr̄ahmatina“ jenodrufatu. Beram, noncumfect vor faunu. Tu dafchi vazafee hurni enzlow.

Weihlgatim. Ir Buhu atlahtä wehstule reist nahts yafaul gaisma.

Seemzeetum un Klantinam. Nahofchu reis warestim ier
waj Jubbu stabili mumus derehs waj ne.

